

1. fejezet 1. gyakorló feladat

Legyen egy piacon a keresleti függvény $q = 2400 - 20p$ és a kínálati függvény pedig $q = 150 + 2,5p$ formában megadható!

- a) Írja fel az inverz keresleti és kínálati függvényeket!
- b) Mekkora lesz a piacon az egyensúlyi ár és mennyiség?
- c) Milyen helyzetben lesz a piac, ha a termék ára $p = 80$ szinten rögzített?
- d) Milyen ár mellett alakulna ki éppen 225 egységnyi fölösleg?

Megoldás: lásd video

1. fejezet 2. gyakorló feladat

Legyen egy piacon a keresleti függvény $q = 2400 - 20p$ és a kínálati függvény pedig $q = 150 + 2,5p$ formában megadható!

- a) Mekkora fogyasztói és termelői többlet keletkezik a piaci egyensúly helyzetében?
- b) Hogyan alakul a termelői és a fogyasztói többlet, ha a termék árát $p = 80$ szinten rögzítik?

Megoldás: lásd video

1. fejezet 3. gyakorló feladat

Egy tetszőleges termék piacán legyen a keresleti függvény $q = 175 - 1,25p$, a kínálati függvény pedig $p = 20 + 0,2q$.

- a) Írja föl mindkét függvényt mindkét változójára, és ábrázolja őket!
- b) Határozza meg az egyensúlyi árat és mennyiséget, valamint a fogyasztói többletet!
- c) A termék fogyasztói most a termék minden egységéért 20-szal többet lennének hajlandók fizetni, mint korábban. Mi lenne az új egyensúlyi ár és mennyiség? Hogyan változik a fogyasztók jóléte?
- d) Az eredeti helyzetből kiindulva tegyük föl, hogy külső okok miatt néhány vállalat tönkrement, így a piacon maradó vállalatok minden egyes árszintnél 50 darabbal kevesebb terméket képesek csak előállítani. Mi lenne az új egyensúlyi ár és mennyiség? Hogyan változna a fogyasztók jóléte?

Megoldás: lásd video

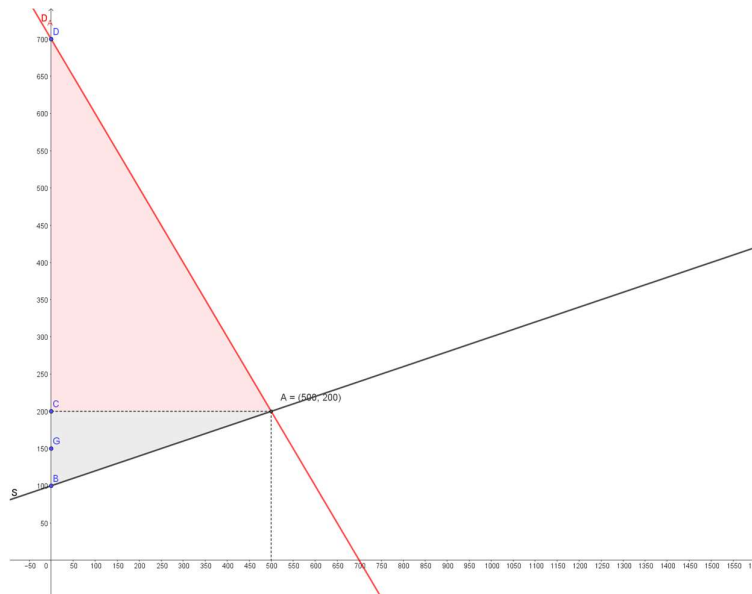
1. fejezet 1. Önálló feladat

Tekintsünk két országot, A és B, egy bizonyos termékre (mondjuk a ZÖLD színnel író golyóstollra) vonatkozó keresletét és kínálatát. Tegyük fel, hogy a kínálati függvény mindkét országban egyforma: $S_A = S_B: q = -500 + 5p$, a keresleti függvények viszont különbözőek. A országban $D_A: p = 700 - q$, míg B országban $D_B: p = 300 - 0,2q$.

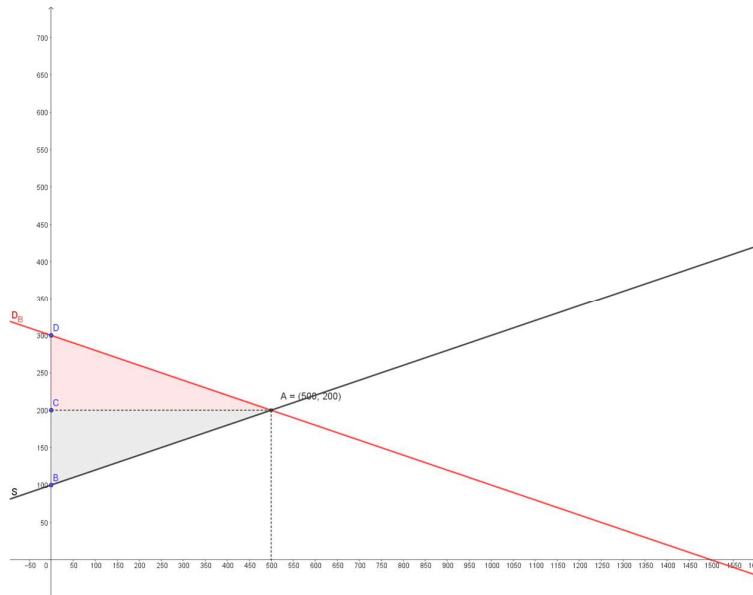
- a) Írja föl a függvényeket a másik változójukra is, és ábrázolja A ország és B ország zöld golyóstoll piacát!
- b) Milyen helyzet alakulna ki a két országban, ha a termék ára 250 lenne?
- c) Határozza meg mindkét országra vonatkozóan az egyensúlyi árat és mennyiséget, valamint a fogyasztói és termelői többletet!
- d) Az eddigiek alapján Ön hogyan jellemezné: A ország fogyasztói milyennebbek B ország fogyasztóihoz képest?
- e) Egy technológiai fejlődés hatására olcsóbbá válik a termék előállítása, és a termelők mindkét országban a korábbinál 60-nal alacsonyabb áron hajlandóak megtermelni a termék bármilyen mennyiségét. Írja fel és ábrázolja az új kínálati függvényt mindkét országban! Számítsa ki mindkét országra az új egyensúlyi árat és mennyiséget! Hogyan változik a két országban a fogyasztók és a termelők jóléte?
- f) Elemezze a történeteket, és hasonlítsa össze, hogy a két ország fogyasztói közötti különbség hogyan befolyásolta a technikai fejlődés hatásait!

Megoldás: lásd következő oldal

- a) A kínálati függvény: $p = 100 + 0,2q$, a keresleti függvények A országban $q = 700 - p$, B országban pedig $q = 1500 - 5p$.
- b) Mindkét országban a kínálat $q = -500 + 5 \cdot 250 = 750$. A országban a keresett mennyiség $q = 700 - 250 = 450$, míg B országban $q = 1500 - 5 \cdot 250 = 250$. Mindkét országban túlkínálat alakul ki és fölösleg. A túlkínálat nagysága A országban $750 - 450 = 300$, B országban pedig $750 - 250 = 500$. Mindkét országban az árakra lefelé irányuló nyomás alakul ki, valószínűleg B országban erősebben érezhető ez.
- c) A országban: $-500 + 5p = 700 - p$, vagyis $p = 200$, visszahelyettesítve a keresleti és a kínálati függvényekbe az egyensúlyi mennyiség $q = 500$. B országban $-500 + 5p = 1500 - 5p$, ahonnan az egyensúlyi ár szintén $p = 200$ és az egyensúlyi mennyiség szintén $q = 500$. A fogyasztói többlet A országban $CS_A = \frac{(700-200) \cdot 500}{2} = 125000$ és a termelői többlet $PS_A = \frac{(200-100) \cdot 500}{2} = 25000$, a két többlet összege, a teljes társadalmi többlet 150000.

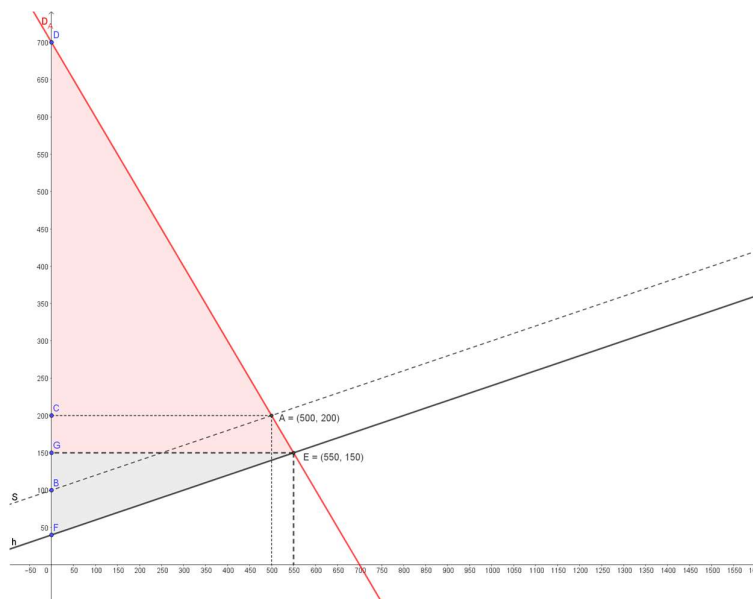

B országban $CS_B = \frac{(300-200) \cdot 500}{2} = 25000$ (rózsaszín háromszög a lenti ábrán) és a termelői többlet ugyanakkora, mint A országban (a szürke háromszög), a teljes társadalmi többlet 50000.

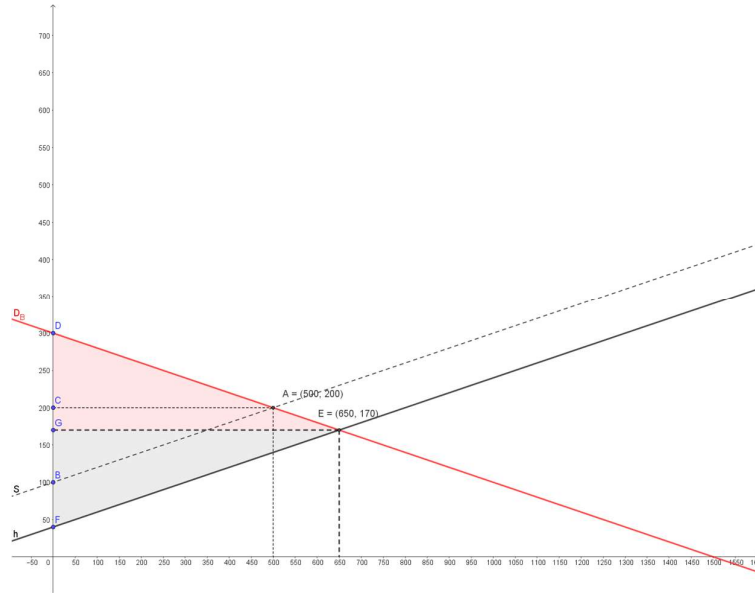
d) A ország fogyasztóinak magasabb a maximális rezervációs ára, és ugyanazon ár-mennyiség kombináció mellett nagyobb fogyasztói többlet érnek el. B ország fogyasztói nulla áron többlet vásárolnának és ugyanaz az ár-mennyiség kombináció nekik alacsonyabb fogyasztói többletet eredményez. Azt mondanám, hogy B ország fogyasztói árérzékenyebbek.

e) Az új kínálati függvény $p = (100 + 0,2q) - 60 = 40 + 0,2q$. Az új egyensúly A országban $40 + 0,2q = 700 - q$ ahonnan az új egyensúlyi mennyiség $q = 550$ és az új egyensúlyi ár pedig $p = 150$. A fogyasztói többlet $CS_A = \frac{(700-150) \cdot 550}{2} = 151250$ és a termelői többlet $PS_A = \frac{(150-40) \cdot 550}{2} = 30250$, a két többlet összege, a teljes társadalmi többlet 181500.

B országban az új egyensúly $40 + 0,2q = 300 - 0,2q$, ahonnan az új egyensúlyi mennyiség $q = 650$ és az új egyensúlyi ár $p = 170$. A fogyasztói többlet $CS_B = \frac{(300-170) \cdot 650}{2} = 42250$ és a

termelői többlet $PS_B = \frac{(170-40) \cdot 650}{2} = 42250$, a két többlet összege, a teljes társadalmi többlet 84500.

- f) Mindkét országban a technológiai fejlődés hatására nőtt a termelés és csökkent az ár, növekedett a fogyasztók és a termelők jóléte, és emelkedett a társadalmi jólét. Az innováció tehát jólétnövelő (viszont költséges!). Ugyanakkor az árérzékenyebb fogyasztóknál, B országban azt vettük észre, hogy bár az ár kevésbé csökkent, ők mégis erőteljesebben növelték a fogyasztásukat. Ennek megfelelően még az A országbelinél kisebb árcsökkenés mellett is bár a B országban a fogyasztói többlet kevesebbel nőtt, mint A országban, mégis vegyük észre, hogy a többlet B országban majdnem megduplázódott, míg A országban csupán mintegy 20%-kal növekedett. A ország termelői szintén csak mintegy 20%-kal tudták növelni a többletüket, míg B országban ez is majdnem megduplázódott.

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR
KÖZGAZDÁSZ KÉPZÉS
TÁVOKTATÁSI TAGOZAT
LECKESOROZAT
COPYRIGHT © SZTE GTK 2017/2018

A LECKE TARTALMA, ILLETVE ALKOTÓ ELEMEI ELŐZETES,
ÍRÁSBELI ENGEDÉLY MELLETT HASZNÁLHATÓK FEL.

JELEN TANANYAG
A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEMEN KÉSZÜLT
AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL.
PROJEKT AZONOSÍTÓ: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

SZÉCHENYI

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE